

Hendikepy

prodám tlo
daruju?
asi sp? vym?n?m
p?ed?m do jin?ch rukou
a sama si p?j?m to
co celej ?ivot nem?m
tu nenucenost
s jakou si jin? lidi neuv?domujou
co v?echno by jim je?t?
mohlo chyb?t
p?i st?nostech na jejich tragickej ?ivot

Roz?iluje m?, jak se v?t?inov? zdrav? spole?nost d?v? na chronick? nebo v?n? onemocn?n?. V m?di?ch jsme inspirace, motiva?n? ?l?nky a report?e pro zdrav? lidi, aby si uv?domili, jak samoz?ejm? vn?maj? svoje zdrav? a byli vd???n?, ?e tenhle kripl na voz?ku nebo p?ip?chnut? na kanylu v r?mci chemoterapie se jich t?k? jenom t?m, ?e okolo n?j proscrolluj? p?i ?ten? novinek v pond?l? r?no. Inspirace.

Skute?nost je pak je?t? z?bavn?j??, proto?e o nemoc?ch se p?ece nemluv? - a koho zaj?m?, ?e pro spoustu lid? m???e b?t nemoc kl?ov?m faktorem jejich existence a nem???ou si d?ky n? dovolit ??dn? jin? druh ?ivota. Je to sou??st jejich zku?enosti, jako kdy? si zdravej ?lov?k st?uje na ??fa v pr?ci nebo na partnera. Z n?jak?ho d?vodu je ov?em nastavenej limit na to, jak ?asto si ?lov?k m???e st?ovat na svoje onemocn?n?. Nen? spole?ensky p?ijateln? o nemoc?ch mluvit a pokud se v?s n?kdo n?hodou zept?, "co je s v?ma teda ?patn?", velice rychle vycouv? a re?lnou odpov?? sly?et nechce.

V?era jsem se byla pod?vat na dni sezn?men? s fakultami Karlovy univerzity, abych zjistila, jak dalece jsou l?ka?sk? fakulty p?ipraven? na studenty s fyzick?m posti?en?m. M???u v?m to ??ct velice stru?n? - nejsou. Z?stupkyn? studijn?ho odd?len? l?ka?sk? fakulty v Plzni mi hrd? sd?lila, ?e nikdy ??dn?ho studenta s fyzick?m handicapem nep?ijali. Referentka druh? l?ka?sk? fakulty v Praze m? v moment? hrub?ho obezn?men? s m?mi limity za?ala okam?it? zrazovat od studia, proto?e ho nebudu zvl?dat. Ne, neposkytujeme mo?nost asistenta p?i studiu bez poplatku, informovala m? ochotn? studentka prv?n? l?ka?sk? fakulty. Ten v?tah je pro zam?stnan?e, ?lov?k s voz???kem se do n?j nevejde. Nem?me rampy, proto?e se jedn? o historickou budovu.

A j? se sama sebe pt?m, v jak? spole?nosti to vlastn? ?iju? Celo?ivotn? je mi d?v?no najevo, ?e se m?m j?t zahrabat n?kam, kde na m? nikdo nevid? a nebudu obt?ovat zdrav? lidi pohledem na sebe, nep???jemn?m pocitem z toho, ?e by zdrav? b?t nemuseli. Bezbari?rov? p???stup do budov je zbyte?n? finan?n? investice, v?dy? t?lesn? posti?en? jedinci p?ece stejn? nikam necht?j? a jsou rad?ji zav?en? doma sami se sebou. Ne, ned?me v?m titulky k film?m, v?dy? je to p?ece zbyte?n?, kdy? nesly???te, nem???ete se cht?t kulturn? vzd?l?vat. Jin? lidi by to mohlo ru?it. Sundejte si ty slune?n? br?le, va?e senzorick? p?ehlcen? a migr?ny m? nezaj?maj?, nen? to slu?n?. Ale pro? se m? na tyhle v?ci v?bec pt?te, v?dy? chod?te, sly???te a vid?te v pohod?, nic v?m nen?? Ha.

V takov? momenty se mi chce se?vat celej sv?t za nedostate?nou edukaci v?t?inov?ho obyvatelstva. Vyd?lujeme fyzick? hendikepy do speci?ln?ch t???d, ?kol, zam?stn?n?, kter? jsou pod intelektovou ?rove? v?t?iny z t?ch, kter?ch se maj? t?kat. Hlavn? nevid?t, hlavn? nenutit konfrontovat se s realitou. V?d?li jste, ?e 20 % sv?tov?ho obyvatelstva trp? n?jak?m t?lesn?m nebo ment?ln?m hendikapem? Jedna p?tina nen? m?lo. Nen? n?s m?lo. A stejn? nejsme vid?t. Rad?i.

V r?mci osv?ty podotknu i dal?? v?c - existuje cel? skupina onemocn?n?, kter?m se v anglicky mluv?c?ch zem?ch ??k? "invisible illnesses". Jedn? se o psychiatrick? diagn?zy, poruchy autistick?ho spektra, ale t?eba i roztrou?enou skler?zu, genetick? onemocn?n?, poruchy pojivov?ch tk?n?, rakoviny, revmatick? a jin? z?n?tliv? onemocn?n?, autoimunitn? choroby. Nejsp? to bude ?okuj?c?, ale ne ka?d? posti?en? je vid?t.

D?m tomu p???klad se sv?m vlastn?m obli?ejem. M?m seznam 17 r?zn?ch diagn?z. Ne, nejsem v?jimka. V podstat? ka?d? chronick? onemocn?n? s sebou p?in?? riziko vzniku dal??ch. Nabaluj? se na sebe jako mouchy na cukrovou vatu. ??m v?c toho s v?mi je ?patn?, t?m v?t??? je pravd?podobnost, ?e se stane ?patn? n?co dal??ho. Ve ?patn? dny pou???v?m invalidn? voz?k a ob?as znakuju, proto?e sly???m jen nap?l. Nevid?m na jedno oko a naposledy jsem se c?tila odpo?at? p?ed deseti lety, proto?e k chronick?m nemocem pat??, uh?dli jste to, chronick? ?nava a neosv?uj?c? sp?nek. U? nev?m, jak? to je pocit, kdy? m? nebo? hlava, naposledy se to stalo, kdy? mi bylo 20. ?asto omdl?v?m uprost?ed ulice, proto?e moje srdce neum? regulovat vlastn? tempo. Pravideln? zapom?n?m do t?? vte?in, pro? jsem se rozhodla odej?t z m?stnosti a m?m probl?m neztratit my?lenku b?hem souvislej?? konverzace. Neudr???m v ruce p???bor nebo tu?ku a kdy? se pokus?m zvednout n?co t?ž??ho ne? 5 kilogram?, chyt?m epileptick? z?chvat. N?kdy cel? t?dny neopust?m svoj? postel, a rozhodn? to nen? proto, ?e bych necht?la.

Ten hlavn? probl?m? V takov? momenty m? nevid?te.

Stejn? to v z?v?ru kon?? t?m, ?e si poslechnu v MHD kecy o tom, ?e dne?n? ml?de? nem? respekt ke st????, proto?e jsem si dovolila sednout na m?sto pro lidi s omezenou schopnost? pohybu a orientace. Ne, nebudu vytahovat ZTP p?i ka?d? takov? pozn?mce, nemus?m se omlouvat. Lidi by nem?li p?edpokl?dat, ?e jen proto, ?e jsem mlad? mi nic nem???e b?t. Jenom?e p?edpokl?daj?. Kdy? m? jeden den vid? chodit a druh? den na voz?ku, mysl? si, ?e svoje nemoci jen p?edst?r?m. A j? se vrchem ke sv?m symptom?m je?t? c?t?m blb? za to, ?e nevypad?m ani zdaleka tak nemocn?, jak se c?t?m.

Pointa celého tohoto nadání?

Přemýšlejte dvakrát, než někoho soudíte. Buďte vidni. Nepředpokládejte. Okolo vás existuje celý další svět, který vás lidi okolo naučí nebo nevidí.

Zkuste se dít.

A když ne to, alespoň mlčet.

www.psanci.cz